

Besök augusti 2003 i Schleswig och Haddeby

Andreas Murray (1695-1771) föddes i Memel, Ostpreussen (nuvarande Klaipeda, Litauen). Efter studier i bl.a. Königsberg, Ostpreussen (nuvarande Kaliningrad i den ryska Kalinin-grad-enklaven) och Kiel blev han 1725 – 1735 präst i St Johannisklostret i Schleswig. Samtidigt var han kyrkoherde i Haddeby straxt utanför Schleswig.

Andreas gifte sig den 23 november 1725 med Leve Catharina Stricker i hennes hemstad Eutin, som ligger ca 100 km SO Schwerin (ca 44 km SO Kiel). De fick i rask takt fem barn, varav endast två uppnådde vuxen ålder. Leve Catharina avled vid 28 års ålder år

1731, endast ett par veckor efter den yngsta dotterns födelse och fick sin grav i klosterkyrkan intill sin tidigare avlidne lille son.

Enligt tidens sed lät Andreas sätta upp två vapensköldar, en i klosterkyrkan och en i klostrets refektorium. Sköldarna upptar inte endast den avlidnas vapen utan även Andreas' eget.

Robert Murray har i sin bok *Andreas Murray 1695 – 1771 En personhistorisk studie* (Stockholm 1980) utförligt skildrat detta.

I augusti 2003 gjorde Marianne och jag en bilresa till Tyskland. Vi tog färjan till Kiel och passade på att besöka Haddeby och Schleswig, som ligger endast ca 60 km NV Kiel.

Med oss hade vi ovannämnda uppgifter ur Robert Murrays bok. Staden Schleswig ligger vid norra stranden av den sjö, som bildar den innersta delen av fjorden Schlei, vilken i sin tur sträcker sig ca 40 km i NO riktning till Östersjön. Haddeby ligger vid södra stranden av samma sjö, fågelvägen ca 1,5 km från Johannisklostret. Vi besökte först kyrkan i Haddeby (nära det fina vikingamuseet). Kyrkan var dock stängd och vi gjorde oss inga ansträngningar att komma in i den eftersom vi inte hade någon anledning att tro att det skulle finnas några minnen efter Andreas där. Vi tog dock ett fotografi av kyrkan.

Kyrkan i Haddeby

Vid St Johannisklostret upplyste oss en skylt att Frau von Schiller i hus nummer 8 kunde kontaktas för ett besök i klostret. Hon visade sig vara en mycket älskvärd äldre dam som blev mycket intresserad av att min anfader varit präst vid klostret och snabbt gick att hämta en stor mängd nycklar i en korg. Med stor inlevelse visade hon oss runt i klostret.

Det vi främst hade hoppats få se var de vapensköldar, som Andreas lät sätta upp i Kyrkan och refektoriet, och till vår stora glädje satt det där! De var

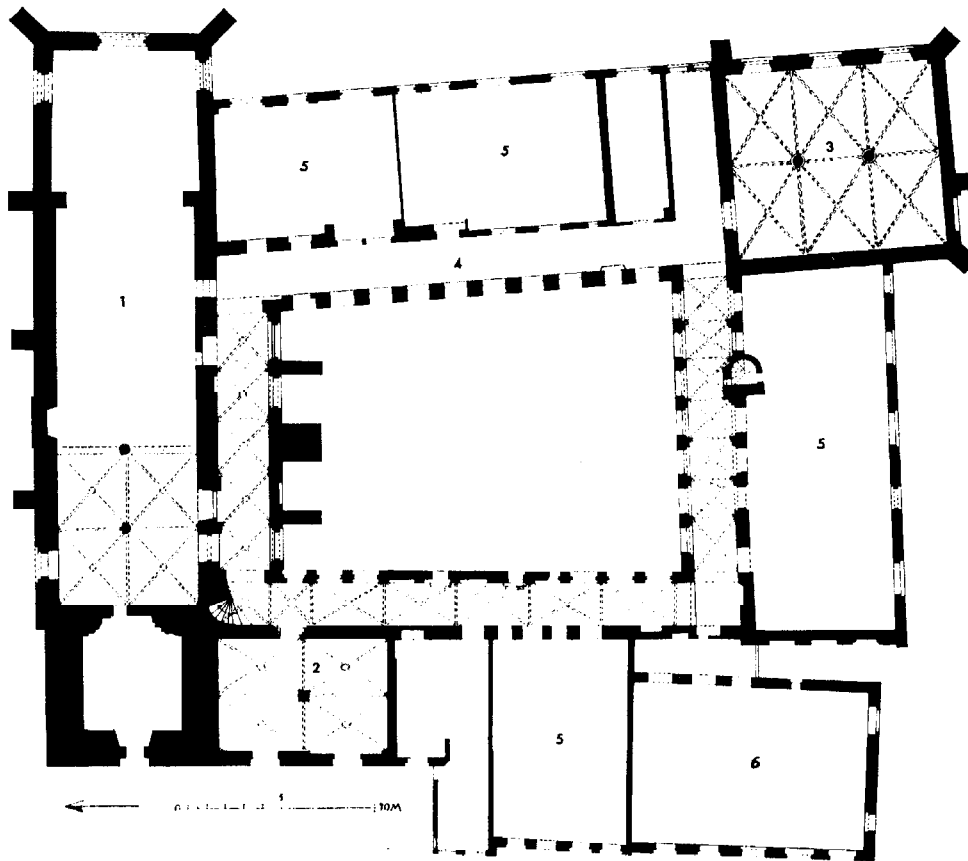
sinsemellan mycket lika varandra och innehåller båda makarnas vapenbilder – hustruns till vänster och makens till höger. Leve Catharinas vapensköld är uppdelad i två fält, varav det vänstra visar en heraldisk lilja och det högra en på ett vatten simmande svan. Den högra vapenbilden är av mycket stort intresse eftersom den visar att Andreas använde samma vapen som vi i dag, dock med sexuddiga stjärnor i stället för våra femuddiga. Under vapnen står orden:

*Fr Leve Catharina Murrayn
geborhrene Strikerin*

Vi frågade sedan om Leve Catharinas grav, men fick beskedet att alla gravar tyvärr var ”weck”.

Vi köpte två böcker om klostret: *Die Klosterpröbste von St Johannis* av Henning von Ruhmor och *Das Hochadlige Jungfernkloster St. Johannis* av Eckart Reblin.

Upplands Väsby i augusti 2003
Thomas U. Murray

Grundriß der Klosteranlage:
1 Klosterkirche, man erkennt deutlich die ursprünglich geplante Turmanlage am Westende. — 2 Kapitelsaal. — 3 Remter. — 4 Schwahl (Kreuzgang). — 5 Zellen der Nonnen, jetzt zu Wohnungen der Konventualinnen umgebaut. — 6 Klosterliches Amtshaus

Refektoriet (klostermatsalen) benämns i figuren "Remter" (rum nr 3).
Vapenskölden sitter nära fönstret på refektoriets vänstra vägg enligt planritningen.

Besök augusti 2003 i Schleswig och Haddeby
Thomas U. Murray

Marianne och Frau von Schiller

Svalgång ("Schwahl") i klostret

Huvudaltaret med vapensköldar
Leve Catharinas sköld är nummer fem från vänster i
andra raden (till vänster om altartavlan)

Vapenskölden i Kyrkan

Frau von Schiller i refektoriet

Vapenskölden i refektoriet